KOMISIJAS REGULA (ES) 2020/1322

(2020. gada 23. septembris),

ar ko attiecībā uz 3-monohlorpropāndiolu (3-MHPD), 3-MHPD taukskābju esteru un glicidila taukskābju esteru maksimāli pieļaujamo koncentrāciju noteiktos pārtikas produktos groza Regulu (EK) Nr. 1881/2006

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes Regulu (EEK) Nr. 315/93 (1993. gada 8. februāris), ar ko nosaka Kopienas procedūras attiecībā uz piesārņotājiem pārtikā ([1]), un jo īpaši tās 2. panta 3. punktu,

tā kā:

(1) Komisijas Regulā (EK) Nr. 1881/2006 ([2]) ir noteikta konkrētu piesārņotāju maksimāli pieļaujamā koncentrācija pārtikas produktos. Šīs regulas pielikumā ir noteikta 3-monohlorpropāndiola (3-MHPD) un glicidila taukskābju esteru maksimāli pieļaujamā koncentrācija.

(2) 2017. gada 21. novembrī Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes Zinātnes ekspertu grupa jautājumos, kas saistīti ar piesārņojumu pārtikas apritē, ("*CONTAM* grupa") pieņēma zinātnisko atzinumu ([3]) par atjauninājumu tās sagatavotajam un 2016. gadā publicētajam novērtējumam par tādiem riskiem cilvēka veselībai, kas saistīti ar 3-monohlorpropāndiola (3-MHPD) un tā taukskābju esteriem pārtikā, ([4]), tas tika darīts, ņemot vērā Apvienotās FAO/PVO pārtikas piedevu un piesārņotāju komitejas ziņojumā ([5]) konstatētās zinātniskās atšķirības attiecībā uz pieļaujamās diennakts devas (*TDI*) noteikšanu.

(3) *CONTAM* grupa attiecībā uz 3-MHPD un tā taukskābju esteriem ieviesa atjauninātu *TDI* grupu, proti, 2 µg uz kg ķermeņa svara dienā. Tā atzīmēja, ka šī *TDI* nav pārsniegta pieaugušo iedzīvotāju vidū. Tomēr neliels *TDI* pārsniegums tika novērots pie jaunākajām vecuma grupām piederošu intensīvo patērētāju vidū un jo īpaši tikai ar maisījumu barotu zīdaiņu organismā.

(4) 3-MHPD un tā taukskābju esteri ir pārstrādes piesārņotāji, kas veidojas augu eļļu rafinēšanas procesā. Tāpēc ir lietderīgi noteikt 3-MHPD un tā taukskābju esteru maksimāli pieļaujamo koncentrāciju augu eļļās un taukos, ko laiž tirgū galapatērētājam vai izmanto par sastāvdaļu pārtikā. Neapstrādātas olīveļļas nesatur ne glicidila taukskābju esterus, ne 3-MHPD un tā taukskābju esterus, tāpēc ir lietderīgi neapstrādātām eļļām nepiemērot ne šo jauno 3-MHPD un tās taukskābju esteriem noteikto maksimāli pieļaujamo koncentrāciju, ne patlaban spēkā esošo glicidila taukskābju esteru maksimāli pieļaujamo koncentrāciju.

(5) Tomēr, ņemot vērā iespējamo veselības apdraudējumu zīdaiņiem un maziem bērniem, ir lietderīgi noteikt stingrāku maksimāli pieļaujamo koncentrāciju augu eļļās un taukos, kas paredzēti bērnu pārtikas ražošanai un tādas apstrādātas graudaugu pārtikas ražošanai, kura paredzēta zīdaiņiem un maziem bērniem.

(6) Lai novērstu jebkādus iespējamos veselības apdraudējumus zīdaiņiem un maziem bērniem, jo īpaši, ņemot vērā tādu zīdaiņu, kas baroti vienīgi ar zīdaiņiem paredzētiem maisījumiem, iespējamo eksponētību 3-MHPD un tā taukskābju esteriem, ir lietderīgi, atkarībā no tirgotā veida – pulvera vai šķidruma –, noteikt īpašu stingru maksimāli pieļaujamo koncentrāciju zīdaiņiem paredzētiem maisījumiem, zīdaiņiem paredzētiem papildu ēdināšanas maisījumiem un īpašiem medicīniskiem nolūkiem paredzētai pārtikai, kas paredzēta zīdaiņiem un maziem bērniem.

([1]) OV L 37, 13.2.1993., 1. lpp.

([2]) Komisijas Regula (EK) Nr. 1881/2006 (2006. gada 19. decembris), ar ko nosaka konkrētu piesārņotāju maksimāli pieļaujamo koncentrāciju pārtikas produktos (OV L 364, 20.12.2006., 5. lpp.).

([3]) *EFSA CONTAM* grupa (*EFSA* Ekspertu grupa jautājumos, kas saistīti ar piesārņojumu pārtikas apritē), 2018. *Scientific opinion on the update of the risk assessment on 3-monochloropropane diol and its fatty acid esters. EFSA Journal* 2018; 16(1):5083, 48 lpp., https://doi.org/10.2903/j.efsa.2018.5083.

([4]) *EFSA CONTAM* grupa (*EFSA* Ekspertu grupa jautājumos, kas saistīti ar piesārņojumu pārtikas apritē), 2016. *Scientific opinion on the risks for human health related to the presence of 3- and 2-monochloropropanediol (MCPD), and their fatty acid esters, and glycidyl fatty acid esters in food. EFSA Journal* 2016; 14(5):4426, 159 lpp. doi:10.2903/j.efsa.2016.4426.

([5]) *Safety evaluation of certain contaminants in food*. WHO Food Additives Series, No. 74, 2018. *Toxicological Monographs 19 bis of the 83rd meeting*.
http://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/276868/9789241660747-eng.pdf?ua=1.

(7) Ņemot vērā, ka neliels *TDI* pārsniegums tika novērots pie jaunākajām vecuma grupām piederošu intensīvu patērētāju vidū, turklāt ne tikai tādu zīdaiņu organismā, kas tiek baroti tikai ar maisījumiem, ir lietderīgi maziem bērniem paredzētiem maisījumiem piemērot to pašu stingri noteikto koncentrāciju, jo šos maisījumus patērē arī bērni, kas jaunāki par trijiem gadiem. Turklāt ir lietderīgi glicidila taukskābju esteru spēkā esošo maksimālo pieļaujamo koncentrāciju attiecināt uz zīdaiņiem paredzētiem maisījumiem, zīdaiņiem paredzētiem papildus ēdināšanas maisījumiem, kā arī maziem bērniem paredzētiem maisījumiem.

(8) No zinātniskajām publikācijām un datiem par sastopamību, nesen ir izrietējis, ka arī zivju eļļā un no citiem jūras organismiem iegūtās eļļās var būt augsta glicidila taukskābju esteru un 3-MHPD un tā taukskābju esteru koncentrācija. Lai nodrošinātu augstu cilvēka veselības aizsardzības līmeni, ir lietderīgi noteikt glicidila taukskābju esteru un 3-MHPD un tā taukskābju maksimāli pieļaujamo koncentrāciju zivju eļļās un no citiem jūras organismiem iegūtās eļļās.

(9) Pārtikas apritē iesaistītajiem uzņēmējiem būtu jādod pietiekami daudz laika, kurā pielāgot ražošanas procesus, un tāpēc ir lietderīgi noteikt, ka 3-MHPD un tā taukskābju esteru maksimāli pieļaujamā koncentrācija un glicidila esteru jaunā maksimāli pieļaujamā koncentrācija maziem bērniem paredzētos maisījumos, zivju eļļās un no citiem jūras organismiem iegūtās eļļās tiek piemērota tikai no 2021. gada 1. janvāra. Turklāt ir lietderīgi atļaut produktiem, kuru 3-MHPD un tā taukskābju esteru maksimāli pieļaujamā koncentrācija neatbilst atļautajai un kuri tirgū laisti pirms minētā datuma, tirgū palikt līdz to minimālajam derīguma termiņam vai izlietošanas termiņa beigām. Tomēr, ņemot vērā, ka glicidila taukskābju esteri ir genotoksiski kancerogēnas vielas, un tātad to klātbūtne rada lielāku risku sabiedrības veselībai, produktiem, kas neatbilst jaunajai glicidila taukskābju esteriem noteiktajai maksimāli pieļaujamai koncentrācijai un kas tirgū laisti pirms 2021. gada 1. janvāra, būtu jāatļauj tirgū palikt tikai ierobežotu laikposmu.

(10) Tāpēc Regula (EK) Nr. 1881/2006 būtu attiecīgi jāgroza.

(11) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgās komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (EK) Nr. 1881/2006 pielikumu groza saskaņā ar šīs regulas pielikumu.

2. pants

Regulas (EK) Nr. 1881/2006 pielikuma 4.2.1. un 4.2.2. punktā minētās zivju eļļas un no citiem jūras organismiem iegūtas eļļas un tā paša pielikuma 4.2.3. un 4.2.4. punktā minētos maziem bērniem paredzētos maisījumus, kuri likumīgi laisti tirgū pirms 2021. gada 1. janvāra, drīkst turpināt tirgot līdz 2021. gada 30. jūnijam.

Regulas (EK) Nr. 1881/2006 pielikuma 4.3. punktā uzskaitītos pārtikas produktus, kas likumīgi laisti tirgū pirms 2021. gada 1. janvāra, drīkst turpināt tirgot līdz to minimālā derīguma termiņa vai izlietošanas termiņa beigām.

3. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.*

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2020. gada 23. septembrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN

PIELIKUMS

Regulas (EK) Nr. 1881/2006 pielikuma 4. iedaļu "3-monohlorpropāndiols (3-MHPD) un glicidila taukskābju esteri" aizstāj ar šādu:

"*4. iedaļa: 3-monohlorpropāndiols (3-MHPD), 3-MHPD taukskābju esteri un glicidila taukskābju esteri*

Pārtikas produkti ([1])		Maksimāli pieļaujamā koncentrācija (µg/kg)
4.1.	**3-monohlorpropāndiols (3-MHPD)**	
4.1.1.	Hidrolizētie augu proteīni ([30])	20
4.1.2.	Sojas mērce ([30])	20
4.2.	**Glicidila taukskābju esteri, izteikti kā glicidols**	
4.2.1.	Augu eļļas un tauki, zivju eļļas un no citiem jūras organismiem iegūtas eļļas, ko laiž tirgū galapatērētājam vai izmanto par pārtikas produktu sastāvdaļu, izņemot 4.2.2. punktā minētos pārtikas produktus un neapstrādātu olīveļļu (*)	1 000 (***)
4.2.2.	Augu eļļas un tauki, zivju eļļas un no citiem jūras organismiem iegūtas eļļas, kas paredzēti bērnu pārtikas ražošanai un tādas apstrādātu graudaugu pārtikas ražošanai, kura paredzēta zīdaiņiem un maziem bērniem ([3])	500 (***) (******)
4.2.3.	Maisījumi zīdaiņiem, papildu ēdināšanas maisījumi zīdaiņiem un īpašiem medicīniskiem nolūkiem paredzēta pārtika, kas paredzēta zīdaiņiem un maziem bērniem ([3]) ([29]), arī maziem bērniem paredzēti maisījumi ([29]) (**) (pulveris)	50 (***)
4.2.4.	Maisījumi zīdaiņiem, papildu ēdināšanas maisījumi zīdaiņiem un īpašiem medicīniskiem nolūkiem paredzēta pārtika, kas paredzēta zīdaiņiem un maziem bērniem ([3]) ([29]), kā arī maziem bērniem paredzēti maisījumi ([29]) (**) (šķidrums)	6,0 (***)
4.3.	**3-monohlorpropāndiola (3-MHPD) un 3-MHPD taukskābju esteru summa, kas izteikta kā 3-MHPD** (****)	
4.3.1.	Augu eļļas un tauki, zivju eļļas un no citiem jūras organismiem iegūtas eļļas, ko laiž tirgū galapatērētājam vai izmanto tālāk norādīto kategoriju pārtikas produktu sastāvdaļu, izņemot 4.3.2. punktā minētos pārtikas produktus un neapstrādātu olīveļļu (*): — kokosriekstu, kukurūzas, rapšu, saulespuķu, sojas pupu, palmu kodolu eļļas un tauki, olīveļļas (sastāvošas no rafinētas olīveļļas un neapstrādātas olīveļļas) (*) un eļļu un tauku maisījumi, kuru sastāvā ir tikai šīs kategorijas eļļas un tauki, — pārējās augu eļļas (arī olīvu izspaidu eļļas (*)), zivju eļļas un no citiem jūras organismiem iegūtas eļļas, kā arī eļļu un tauku maisījumi, kuru sastāvā ir tikai šīs kategorijas eļļas un tauki, — eļļu un tauku maisījumi, kuru sastāvā ir divu iepriekš minēto kategoriju eļļas un tauki.	1 250 2 500 — (*****)
4.3.2.	Augu eļļas un tauki, zivju eļļas un no citiem jūras organismiem iegūtas eļļas, kas paredzētas bērnu pārtikas ražošanai un tādas apstrādātu graudaugu pārtikas ražošanai, kura paredzēta zīdaiņiem un maziem bērniem ([3])	750 (******)
4.3.3.	Maisījumi zīdaiņiem, papildu ēdināšanas maisījumi zīdaiņiem un īpašiem medicīniskiem nolūkiem paredzēta pārtika, kas paredzēta zīdaiņiem un maziem bērniem ([3]) ([29]), kā arī maziem bērniem paredzēti maisījumi ([29]) (**) (pulveris)	125 (*******)
4.3.4.	Maisījumi zīdaiņiem, papildu ēdināšanas maisījumi zīdaiņiem un īpašiem medicīniskiem nolūkiem paredzēta pārtika, kas paredzēta zīdaiņiem un maziem bērniem ([3]) ([29]), kā arī maziem bērniem paredzēti maisījumi ([29]) (**) (šķidrums)	15 (*******)

(*) Kā definēts VII pielikuma VIII daļā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 1308/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 (OV L 347, 20.12.2013., 671. lpp.).

(**) "Maisījumi maziem bērniem" attiecas uz dzērieniem uz piena bāzes un līdzīgiem produktiem uz olbaltumvielu bāzes, kas paredzēti maziem bērniem. Uz šiem produktiem neattiecas Regula (ES) Nr. 609/2013 (Komisijas ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par maisījumiem maziem bērniem (COM(2016) 169 final) (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0169&qid=1559628885154&from=EN).

(***) Zivju eļļām un no citiem jūras organismiem iegūtām eļļām, kā arī maisījumiem maziem bērniem maksimāli pieļaujamo koncentrāciju piemēro no 2021. gada 1. janvāra.

(****) Maksimāli pieļaujamo koncentrāciju piemēro no 2021. gada 1. janvāra.

(*****) Par maisījuma sastāvdaļām izmantotām eļļām un taukiem ir jāatbilst eļļām un taukiem noteiktajai maksimāli pieļaujamajai koncentrācijai. Tāpēc 3-monohlorpropāndiola (3-MHPD) un 3-MHPD taukskābju esteru summas, kas izteikta kā 3-MHPD maisījumā, koncentrācija nedrīkst pārsniegt saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1881/2006 2. panta 1. punkta c) apakšpunktu aprēķināto koncentrāciju. Ja ne kompetentajai iestādei, ne pārtikas apritē iesaistītiem uzņēmējiem, kuri maisījumu neražo, kvantitatīvais sastāvs nav zināms, 3-MHPD un 3-MHPD taukskābju esteru summa, kas izteikta kā 3-MHPD maisījumā, nekādā gadījumā nedrīkst pārsniegt 2 500 µg/kg.

(******) Ja produkts ir vairāku vienas vai dažādas botāniskās izcelsmes eļļu vai tauku maisījums, maisījumam piemēro tādu pašu maksimālo koncentrāciju. Par maisījuma sastāvdaļām izmantotām eļļām un taukiem ir jāatbilst maksimāli pieļaujamajai koncentrācijai, kas noteikta 4.3.1. punktā minētajām eļļām un taukiem.

(*******) Maksimāli pieļaujamā koncentrācija, kas jāpārskata nolūkā to samazināt divu gadu laikā no piemērošanas dienas."